

POSUDEK VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE – PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY
STUDIJNÍ PROGRAM: UČITELSTVÍ PRO STŘEDNÍ ŠKOLY
OBOR: N VV – ZUŠ

Studentka:	Bc. Irena Sojková
Vedoucí práce:	PhDr. Věra Uhl Skřivanová, Ph.D.
Název diplomové práce:	PSYCHÉ ET SOMA. VÝTVARNÁ TVORBA JAKO PODPORA ZDRAVÍ

Irena Sojková se ve své BP zabývala tématem těla a tělesnosti ve výtvarném umění a vlastní tvorbě. Zároveň se již několik let zajímá o arteterapii a artefiletiku, jako dobrovolnice začala dokonce navštěvovat dětské oddělení ve Fakultní nemocnici v Motole. Ve své DP se proto zaměřila na v ČR dosud teoreticky i metodologicky málo propracované téma podpory zdraví pacientů nemocnic na základě výtvarné tvorby. V teoretické části DP nejprve provedla deskripci východisek z oblasti filozofie, psychologie i zdravovědy. Přiklání se k soudobé definici zdraví jako stavu pohody nejen fyzické a duševní, ale také sociální a estetické (podle Světové zdravotnické organizace). Z této definice vychází pojetí zdraví rovněž v RVP ZV či RVP G. Autorka proto tvůrčím způsobem dokládá mezioborové průniky mezi vzdělávací oblastí Člověk a zdraví RVP a výtvarnou výchovou.

Diplomantka velice kultivovaně pracuje s odbornými zdroji i jazykem. Ačkoliv se předmětem jejího zájmu stává široká odborná oblast, smysluplně třídí informace a definuje pro svou práci jasná a oprávněná východiska. Z oblasti výtvarné pedagogiky je pak spatřuje především v koncepci artefiletiky J. Slavíka a galerijních edukacích podle Fulkové, Kitzbergerové, Hajduškové a Sehnalíkové, a to z důvodu přímé návaznosti na soudobé umění. Jako inspirační východisko výtvarných činností chápe I. Sojková také vlastní autorskou tvorbu. Výtvarná práce diplomantky je křehká a senzitivní. Z materiálových experimentů i kresby s omezením zrakové kontroly a omezením rozsahu pohybu při kresbě je patrná opravdovost provedení i badatelský přístup výtvarníka, který objevené postupy zamýšlí aplikovat ve školní i nemocniční praxi.

Část empirická je hlavní složkou DP. Autorka si klade za cíl navrhnout, realizovat, na základě kvalitativní výzkumné sondy ověřit i reflektovat výtvarné činnosti, a to ve vztahu s definovanými komponentami zdraví: fyzickou, psychickou, sociální a estetickou. Diplomantka se snaží zmapovat, zda specifické výtvarné činnosti mají potenciál naplňovat předpoklady definice zdraví, a působit tedy jako podpora „well-being“ (s. 25). Postupuje velice profesionálně. Na základě uměleckých východisek připravuje i realizuje výtvarné činnosti a úlohy v prostředí nemocnice, gymnázia i základní školy. Definuje specifika daných prostředí, navrhuje plán výzkumné sondy. Výtvarné činnosti jsou tvůrčí a soudobé, autorka si je dobře vědoma jejich vzdělávacího obsahu a potenciálu, který následně realizuje, reflektuje a ve směru výzkumných otázek analyzuje na základě otevřeného kódování. V závěrečné zprávě interpretuje velice zajímavé a poměrně rozsáhlé výzkumné nálezy. Jistě by stálo za pozornost výsledky publikovat v časopise Výtvarná výchova a v započaté práci pokračovat. Jak autorka uvádí, arteterapie je již dlouhodobě zkoumána a rozvíjena, avšak přesto zbývá dostatek neprobádaného prostoru pro pojetí zdraví jako duševní pohody a pojetí výtvarné výchovy v podání výtvarného pedagoga v nemocničním prostředí (s. 66).

Diplomovou práci ráda doporučuji k obhajobě.